

ZAPISNIK
sa 18. sjednice
Odbora za međunarodne odnose i iseljenike
održane 26. oktobra 2017. godine

Sjednica je počela u 13 časova.

Sjednici je predsjedavao Andrija Nikolić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: dr Halil Duković, Nada Drobnjak, Luid Škrelja, Miloš Nikolić i mr Ervin Ibrahimović, dok je odsutnog člana dr Dragutina Papovića, u skladu sa članom 65 Poslovnika Skupštine Crne Gore, mijenjao poslanik Danijel Živković.

Sjednici Odbora je prisustvovao g. Ramiz Bašić, kandidat za mjesto izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Ruskoj Federaciji, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Moskvi.

Takođe, sjednici su prisustvovali službenici Odbora: v.d. sekretara Odbora mr Jasmin Bojadžić i saradnici u Odboru: Dijana Mitrović, Blagota Marunović i Vanja Čabarkapa.

Sjednica je bila zatvorena za javnost.

Za sjednicu je jednoglasno usvojen sljedeći:

DNEVNI RED

- 1. Davanje mišljenja o g. Ramizu Bašiću, kandidatu za mjesto izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Ruskoj Federaciji, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Moskvi.***

Prva tačka dnevnog reda: *Davanje mišljenja o g. Ramizu Bašiću, kandidatu za mjesto izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Ruskoj Federaciji, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Moskvi*

Nakon uvodnog izlaganja povodom predloga Vlade Crne Gore za kandidovanje izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Ruskoj Federaciji, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Moskvi, predsjednik Odbora Andrija Nikolić dao je riječ Ramizu Bašiću.

Na samom početku izlaganja, kandidat za mjesto ambasadora Ramiz Bašić je saopštio da simbolično završava svoju diplomatsku karijeru u Rusiji, gdje je istu i započeo 1983. godine. On je ocijenio da je Putin, kao „željeni lider“ i „pametni diktator“ uspio da konsoliduje Rusiju. U početku on je doživljavao kao prijatelj zapada, međutim, problemi su nastali nakon porasta njegovih interesa i težnje da izađe iz ruskih granica. Kao prelomnu, Bašić je označio 2008. godinu, kada je došlo do intervencije Rusije u Gruziji i Putinovog istupanja na Samitu NATO-a u Bukureštu kada je deklarirao da NATO treba da se drži dalje od sovjetskog prostora. Podsjetio je na ukrajinsku krizu iz 2014. godine,

kada je došlo do radikalnog zaokreta Rusije i, praktično, konfrontacije sa zapadom, ali i izmjene stava Rusije prema Crnoj Gori. Prilikom obilježavanja 300 godina političkih odnosa Crne Gore i Rusije, 2011. godine, ruski ministar vanjskih poslova Lavrov je pozdravio crnogorsku ambiciju za ulazak u Evropsku uniju, a ujedno istakao da se ne raduju ulasku Crne Gore u NATO.

Bašić je podsjetio da je Rusija tradicionalno pravila koncepciju spoljne politike na 10 godina, međutim ovaj proces je sada dinamičniji. U februaru 2013. godine Rusija je usvojila koncepciju spoljne politike u kojoj je NATO označen kao glavni neprijatelj, a Evropska unija kao organizacija sa kojom Rusija teško da može da nađe zajednički jezik, osim u oblasti ekonomske saradnje. U ovoj koncepciji prosovjetski prostor je fiksiran kao zona isključivo ruskih interesa. Posljednja koncepcija je usvojena 30. oktobra 2016. godine i ista je malo redefinisala spoljnopolitičke ciljeve. I dalje Rusija pokazuje oštro protivljenje ka širenju Sjevernoatlantskog saveza, a u ovoj koncepciji se naš region ne pominje mnogo.

Bašić je kazao da su ruski turisti, nakon srpskih, najbrojniji u Crnoj Gori, a Rusi su, takođe, jedni od većih investitora u oblasti nekretnina. Tako je samo u prvih sedam mjeseci 2017. godine investirano preko 35 miliona eura iz Rusije. Zaključio je da Rusi polaze od teze da je crnogorski narod veliki prijatelj njihove države, ali da rukovodstvo ne valja, jer je okrenuto zapadu. Zbog toga postoji prekid institucionalne saradnje, mnogi ugovori su stopirani ili se ne sprovode, a ekonomska saradnja se svela na samo sedam miliona eura u ovoj godini.

Kandidat za ambasadora u Ruskoj Federaciji je ukazao na novitet u strategiji ruske politike koji se odnosi na rusku pravoslavnu crkvu, koja je postala važna poluga u sporovođenju spoljnopolitičkih ciljeva ove države. Zaključio je da Rusija nije super sila kao što je to bio Sovjetski savez, ali je dovoljno jaka da može da pravi probleme zapadu. Međutim, nema ekonomskog potencijala da bude nešto više od transkontinentalne sile.

Nakon uvodnog obraćanja kandidata za mjesto ambasadora, uslijedila je diskusija u kojoj su učestvovali poslanici: Andrija Nikolić, mr Ervin Ibrahimović, dr Halil Duković, Nada Drobnjak i Luidž Škrelja.

Predsjednika Odbora Andriju Nikolića je interesovalo kako će se ambasador Bašić, imajući u vidu prethodno navedene okolnosti, postaviti u svom diplomatskom djelovanju.

Bašić je ponovio da je Rusija blokirala institucionalnu saradnju sa Crnom Gorom, a dozvolila kanale saradnje koji joj omogućavaju kontakt sa stanovništvom, kao što su turizam i kultura. Smatraju da je Crna Gora nelegitimno ušla u NATO, jer je naša država, po njihovom mišljenju, bila dužna da sprovede referendum. Ne polemishu sa briselskom administracijom za koju smatraju da ugrožava tradicionalne ruske vrijednosti. Kandidat za mjesto ambasadora je naglasio da će pokušati da deblokira institucionalnu saradnju. Rusi se moraju uvjeriti da, ukoliko žele da sarađuju sa našom državom, se moraju vratiti saradnji sa crnogorskim vladajućim strukturama. Zaključio je da su trenutni odnosi Crne Gore i Rusije kolateralna šteta ukupnih odnosa Rusije prema zapadu.

Na pitanje člana Odbora mr Ervin Ibrahimović da li se može očekivati brži napredak u razvoju bilateralnih odnosa između Crne Gore i Rusije, Ramiz Bašić je odgovorio da se ne bi prihvatio ove funkcije da ne smatra da se ne može ostvariti napredak. Rusija treba da uvidi da Crna Gora, nakon pristupanja NATO-u, ne pruža nikakve dokaze da radi protiv Rusije. Naprotiv, svakodnevno se pružaju dokazi da želimo prijateljske odnose sa Rusijom. Neophodan je strpljiv rad sa nižim i srednjim nivoima ruske diplomatije, koji formiraju sliku o nama.

Poslanik dr Halil Duković je upitao da li bi se Evroazijski ekonomski savez mogao smatrati pretečom vojnog saveza? Takođe, imajući u vidu da se crnogorska vlast suprostavila ruskim uticajima prenesenim preko opozicije, interesovala ga je mogućnost ruskog uticaja preko drugih država, konkretno Turske.

Ramiz Bašić se saglasio da se Evroazijski ekonomski savez može smatrati početkom vojne integracije, ali isti nije ni približan nekadašnjem Varšavskom paktu. U odgovoru na drugo pitanje poslanika Dukovića, ocijenio je da je uticaj preko Turske moguć, ali da trenutno približavanje Turske Rusiji ne mora dugo potrajati, jer je riječ o odnosu koji je oblikovan ekonomskim interesima.

Članica Odbora Nada Drobniak je ocijenila da je pred g. Bašićem ogroman izazov i izrazila očekivanje da će on promijeniti percepciju ruske diplomatije koja prati Crnu Goru.

Poslanik Luid Škrelja je iznio mišljenje da je, zbog takozvanog pokušaja Rusije da disciplinuje malu Crnu Goru, zadatak koji je pred g. Bašićem još značajniji i odgovorniji. Kao i njegovi prethodnici, izrazio je očekivanje da će predloženi kandidat za mjesto ambasadora svoju funkciju obavljati vrlo uspješno i u interesu naše države.

Predsjednik Odbora Andrija Nikolić je ocijenio da je, bez obzira na ogromno diplomatsko iskustvo i znanje o međunarodnim odnosima, pred g. Bašićem izazovan posao, imajući u vidu brojne otežavajuće okolnosti koje prate međudržavne odnose. Međutim, uvjeren je da će Bašić obavljati dužnost na najbolji način, a da će njegove diplomatske aktivnosti značajno obilježiti već pomenuti proces koji se vodi pred crnogorskim pravosudnim organima. Na kraju, podsjetio je na formiranje Grupe prijateljstva Skupštine Crne Gore sa Saveznom Skupštinom Ruske Federacije i predložio da navedeno bude jedna od tema budućih razgovora gospodina Bašića u Moskvi.

Članovi Odbora za međunarodne odnose i iseljenike jednoglasno su dali pozitivno mišljenje na predlog da g. Ramiz Bašić bude izvanredni i opunomoćeni ambasador Crne Gore u Ruskoj Federaciji, na rezidentnoj osnovi sa sjedištem u Moskvi.

Odbor će o pozitivnom mišljenju zvaničnim putem obavijestiti Predsjednika Crne Gore.

Nakon iscrpljenog dnevnog reda, sjednica je završena u 14:15 časova.

v.d. SEKRETAR ODBORA

mr Jasmin Bojadžić

PREDSJEDNIK ODBORA

Andrija Nikolić